

Datum
2020-10-16

Diarienummer
GSN-2020/1542.601

Handläggare
Niklas Lundström
Niklas.Lundstrom@huddinge.se

Grundskolenämnden

Återrapportering av nämnduppdrag: fördelning av riktade medel till grundskolor i egen och fristående regi

Förslag till beslut

Grundskolenämnden har tagit del av informationen, återrapportering av fördelning av riktade medel till grundskolor i egen och fristående regi.

Sammanfattning

Av nya prejudikat framgår att huvudmannens kostnader för stödinsatser ska vara utgångspunkten då storleken på tilläggsbelopp för särskilt stöd ska bestämmas. Handläggningen av bidraget behöver, förutom att bedöma om tilläggsbelopp överhuvudtaget ska lämnas, framgent även innefatta en fördjupad bedömning av beloppets storlek i de fall bidrag beviljas.

Reglerna om tilläggsbelopp i skolförfattningarna gäller enbart skolor i fristående regi. För grundskolor i egen regi har en motsvarande rutin använts där skolorna ansökt om medel, så kallat verksamhetsstöd, enligt samma förfarande som gäller för tilläggsbelopp. Denna ordning är inte påkallad utifrån några regler i författningarna.

Förvaltningens utredning visar att rutiner för utbetalning av tilläggsbelopp behöver ses över utifrån nya prejudikat. Vidare visar utredningen att ansökningsförfarande som grund för resurstilldelning till grundskolor i egen regi inte längre fyller den funktion som systemet tidigare ansetts ha haft.

Beskrivning av ärendet

Grundskolenämnden uppdrog i juni åt förvaltningen att se över hanteringen av tilläggsbelopp samt fördelning av verksamhetsstöd till egen regi med anledning av de prejudicerande domar som Högsta förvaltningsdomstolen (nedan benämnt HFD) meddelade tidigare i år.

Huddinge kommun har, i likhet med många andra kommuner, baserat nuvarande resursfördelning på tolkningen att medel till skolor i egen regi ska fördelas utifrån ansökan på samma sätt som tilläggsbelopp till fristående skolor.

Bestämmelserna om tilläggsbelopp har därmed närmast kommit att tillämpas för att kompensatoriskt omfördela medel till vissa målgrupper inom ramen för den

fastställda budgeten. Schabloniserade belopp till såväl grundskolor i fristående såväl som egen regi har blivit en operativ arbetsmodell för att hantera volymen av ansökningar.

HFDs prejudicerande domar synliggör att ett sådant system inte harmonierar med hur reglerna om tilläggsbelopp är utformade i lag och förordning.

Förvaltningens synpunkter

Tilläggsbelopp till grundskolor i fristående regi

Utifrån hur HFD har uttolkat bestämmelserna om tilläggsbelopp framgår att tilläggsbelopp ska vara skäligt utifrån huvudmannens kostnad för stödet, vilket förutsätter en individuell bedömning även av beloppets storlek i en utsträckning som inte sker idag.

Bedömningen vid en ansökan om tilläggsbelopp ska, förutom frågan om ett tilläggsbelopp över huvud taget ska lämnas, också avse tilläggsbeloppets storlek. Handläggningen kräver alltså en fördjupad prövning även i denna del.

Förvaltningens bedömning är att nuvarande hantering, som bygger på att fristående huvudmän, liksom kommunens egna grundskolor, ges schabloniserade belopp med hänvisning till lika villkor inte i tillräckligt hög grad uppfyller kraven.

Detta påverkar inte beslut om tilläggsbelopp som redan är fattade. Dessa löper på t.o.m. 30 juni 2021.

Ansökningsförfarande som grund för resurstilldelning till grundskolor i egen regi

Vad gäller hanteringen av resurser till egen regi, där skolorna i dagsläget ansöker om medel enligt samma förfarande som gäller för tilläggsbelopp, så är denna ordning inte påkallad utifrån några regler i författningarna. Utifrån prejudikatet kan kommunen inte längre motivera storleken på tilläggsbelopp genom att hänvisa till fastställda nivåer som går ut till skolorna i egen regi. Utifrån HFDs resonemang kan också en ordning där förvaltningen avsätter medel till egen regi med hänvisning till reglerna om tilläggsbelopp i skollagen ifrågasättas.

För grundskolor i egen regi innebär ansökande av medel löpande under året, istället för tilldelning i budget, en försvårande omständighet vid planeringen av verksamheten.

Rektor är enligt skollagen ansvarig för att ett barn ges det stöd hen har rätt till. När en del av resurserna för det operativa stödet finns samlade på central nivå och fördelningen förutsätter en bedömning på detaljnivå från förvaltningens sida, kan detta skapa en förskjutning i ansvarsfrågan.

Ansökningsförfarandet innebär också att den interna resursfördelningen blir mycket formaliserad. Hanteringen av ansökningarna innebär att stora administrativa resurser tas i anspråk såväl för förvaltningen som ute på skolorna vilket också gör ansökningsförfarandet kostnadsdrivande. En ytterligare aspekt av detta är den stora mängd dokument och handlingar som systemet med ansökningar genererar och den arkivvård som detta medför.

Förvaltningen ser det som angeläget att en stor del av de medel som idag administreras och styrs från förvaltningsnivå framöver återförs i budget till skolorna via ordinarie tilldelning i grundbeloppet. Som en konsekvens av detta skulle den nuvarande ordningen med ansökningsförfarande avskaffas för egen regi.

De ansökningar som i dagsläget redan beviljats för egen regi löper oförändrade fram till 30 juni. Förvaltningen avser att återkomma till nämnden med hur medel fördelas i samband med verksamhetsplanen.

Förändringen medför inga negativa konsekvenser ur barnrättsperspektiv. En bättre allokering av resurserna ökar rektors handlingsutrymme för att tillgodose elevers skilda förutsättningar och olika sätt att lära.

Samtidigt behöver fördelningen fortsatt slå vakt om likvärdigheten, liksom om de elever vars behov inte kan tillgodoses genom omfördelning på enheten.

Förvaltningen ser därför ett behov av att viss del av medlen finns kvar på grundskoleavdelningen i syfte att stärka skolornas arbete med att bygga en organisation och verksamhet för att möta alla elevers individuella behov. Det kan till exempel handla om kompetenshöjande insatser.

Ekonomiska och juridiska konsekvenser

Förändringen medför inte några ekonomiska eller juridiska konsekvenser för nämnden.

Helena Näslund
Tillförordnad utbildningsdirektör

Anna-Karin Mäntylä
Verksamhetschef grundskola

Beslutet ska skickas till

Akten